

Brüssel, 7. juuni 2019
(OR. en, it, de)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0105(COD)

9313/19
ADD 1 REV 2

CODEC 1080
ENFOPOL 245
JAI 521
EF 194

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega kehtestatakse normid finants- ja muu teabe kasutamise hõlbustamiseks teatavate kuritegude tõkestamisel, avastamisel, uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2000/642/JSK (esimene lugemine) – Seadusandliku akti vastuvõtmine – Avaldused

Itaalia avaldus

Itaalia jagab direktiivi eelnõu eesmärgi finantsteabe kasutamise suhtes mitte ainult rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil, vaid ka muude raskete kuritegude puhul.

Hoolimata sellest, et lõplikus tekstis on arvesse võetud mõned meie märkused ja et selle põhjendustes on osutatud vajadusele võtta õigusakti rakendamisetappides arvesse selle siseriikliku õiguse kohast olemust ning ülesandeid ja eesõigusi, kordab Itaalia oma muret seoses liikmesriikidele spetsiifiliste kohustuste kehtestamisega.

Kogu läbirääkimiste aja jooksul väljendas Itaalia selgelt, et ta eelistab suuremat paindlikkust direktiivi sätete rakendamisel.

Saksamaa avaldus

Saksamaa toetab üldjoontes direktiivi eelnõu eesmärki parendada rahapesu andmebüroode ning avastamise, uurimise või vastutusele võtmise eest vastutavate avaliku sektori asutuste juurdepääsu andmetele, et tihendada asjaomaste pädevate asutuste vahelist koostööd ja üldisemalt tõhustada finantsuurimist. Saksamaal on siiski on tõsiseid kahtlusi kompromissteksti teatavate sätete suhtes, eelkõige artikli 2 lõikes 6 esitatud õiguskaitsealase teabe määratluse suhtes ning artiklite 9 ja 10 ning põhjenduse 22 sätete suhtes, mis ei olnud hõlmatud kolmepoolseteks kohtumisteks nõukogule antud läbirääkimisvolitustega milles lepiti kokku 21. novembril 2018. Praeguses kompromisstekstis on meie arvates tehtud olulisi muudatusi halvemuse suunas võrreldes nõukogule antud volitustega ja osaliselt ka võrreldes komisjoni ettepanekuga.

Saksamaa jaoks on eriti murettekitav, et asutustel ei tohi olla eraldiseisvalt võimalust hoida kõrvale andmete kogumise suhtes kehtivatest nõuetest. Praegu on siiski selline oht, kuna artikli 2 lõike 6 punktis ii esitatud õiguskaitsealase teabe määratlus hõlmab andmeid ja teavet, mida taotluse saanud asutus peaks kõigepealt koguma. Direktiivi eelnõu sõnastus on siiski selline, et tähelepanuta on jäänud aspekt, kas taotleval asutusel võiks olla luba sellist teavet ise otse koguda.

Artikkel 9 sisaldab sätet, mis käsitleb rahapesu andmebüroode vahelist teabevahetust kogu liidus ja mis ei ole kooskõlas rahapesuvastase direktiiviga [direktiiv (EL) 2015/849], eelkõige selle artiklitega 32 ja 53. Komisjoni ettepanekut käsitlevas 12. oktoobri 2018. aasta kirjalikus arvamuses (ST 13100/18) väljendas nõukogu õigustalitust juba muret artikli 9 ja rahapesuvastase direktiivi vaheliste vastuolude suhtes. Praegune artikkel 9 sätestatud norm ei kõrvalda neid vastuolusid. Selles kehtestatakse spetsiifilised nõuded rahapesu andmebüroode vaheliseks teabevahetuseks, mis on nende liidu õigusaktides määratletud ülesannetest laiemad, ja mis seetõttu rikuvad liikmesriikide vabadust korraldada oma vastavad riiklikud rahapesu andmebürood oma õigussüsteemi alusel. Lisaks nähakse normiga ette mõned spetsiifilised nõuded terrorismi või organiseeritud kuritegevust käsitleva teabevahetuse kohta, vaatamata asjaolule, et liidu õiguses ei määratleta ei rahapesuvastase direktiivi ega kõnealuse direktiivi eelnõu kaudu selgelt neid mõisteid, ei sätestata mingeid põhjendusi selleks, et anda rahapesu andmebüroodele pädevus võidelda selliste kuritegudega, ega eristata kõnealust teabevahetust ja muid vahendeid, mida kasutatakse politsei- ja õigusalse teabe vahetuses.

Artikliga 10 nähakse ette andmete vahetamine eri liikmesriikide pädevate asutuste vahel, kes on artikli 3 lõike 2 kohaselt määratud vastava liikmesriigi poolt. Seejuures antakse artikli 3 lõikes 2 liikmesriikidele ulatuslik kaalutusõigus osutatud asutuste määramisel; neid asutusi võib määrata isegi detsentraliseeritud piirkondlikul tasandil ja neil võivad olla väga erinevad ülesanded, kusjuures liikmesriigid peavad teavitama pädevatest asutustest nelja kuu jooksul pärast üleminekuperioodi lõppu. Vastupidiselt sellele nõutakse artiklis 10 liikmesriikidelt juba enne üleminekuperioodi lõppu teabevahetust kogu liidus veel määramata asutuste vahel. Liikmesriigid peaksid seega vahetama teavet õiguslikult siduval viisil tundlikus finantsteabe valdkonnas, aga menetluses jäetakse olulised otsused teiste liikmesriikide kaalutusõiguse (tulevase) kohaldamise alla.

Osutades koordineerimis- ja toetusmehhanismi näitena konkreetselt ELi rahapesu andmebüroole, on põhjenduses 22 lähtutud rahapesuvastase direktiivi artiklis 65 kirjeldatud hindamisülesandest, mida ei ole veel täidetud.

Lisaks näib, et kompromisstekstis sisalduvad konkreetsed andmekaitsetsätted ei ole süstemaatiliselt sidusad, kuna kohaldada tuleb nii direktiivi (EL) 2016/679 kui ka direktiivi (EL) 2016/680.

Eespool nimetatud puuduste tõttu on liikmesriikidel palju raskem tagada direktiivi nõuete täielikku, nõuetekohast ja õiguskindlat ülevõtmist. Seetõttu esitab Saksamaa reservatsioonid ja ei saa anda oma nõusolekut direktiivi eelnõu praegusele kompromisstekstile.
